

WŁADYSŁAW ŻUKOWSKI

Wspomnienie pośmiertne

napisał R. K r a j e w s k i

Władysław Żukowski urodził się 2 marca 1873 r. w Szczepankowie koło Łomży, jako syn nauczyciela szkoły podstawowej. Po ukończeniu szkoły średniej realnej w Winnicy na Podolu wstąpił w r. 1896 do Instytutu Górniczego w Petersburgu (Leningradzie), który ukończył w r. 1903.

W tymże roku jako inżynier górniczy wraca do kraju a od 1904 r. rozpoczyna prace jako kierownik kopalni galmanu. Jak często się zdarza, ta jego praca zawodowa pociągnie go w takim stopniu, że zainteresowanie złożami rud cynku i ołowiu w Polsce nie opuści go już przez całe życie.

Jego wybitne walory i umiejętności fachowe pozwalają Mu rychło na rozwinięcie znacznie szerszej działalności w przemyśle, obejmującej swą działalnością zagadnienia związane ze złożami węgla oraz rud cynku i ołowiu. ~~w Sosnowcu~~

Wybuch wojny w r. 1939 przerwał tę jego pracę. Odsunawszy się wówczas od jakiegokolwiek współpracy z okupantem przystępuje do zestawienia posiadanych przez siebie wiadomości z zakresu kopalnictwa rud cynkowo-ołowianych w rejonie Olkusza i Chrzanowa, czego wyrazem był szereg artykułów opublikowanych na ten temat w Przeglądzie Górniczym już po zakończeniu wojny. W tym też czasie opracowuje projekty rozwoju łomów wapienia w rejonie Krakowskim a zwłaszcza eksploatacji marmurów dewońskich w Dębniku.

Z chwilą wyzwolenia Polski oddaje swoje doświadczenia i umiejętności Krakowskiemu — później Jaworznicko-Mikołowskiemu Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego w zakresie eksploatacji złóż węgla, wapienia i dolomitu.

W r. 1948 ustala swą współpracę z Głównym Instytutem Górnictwa, poświęcając się przede wszystkim zagadnieniom zaopatrzenia Górnośląskiego Zagłębia Węglowego w wodę pitną i przemysłową. Tu na uwagę zasługują jego projekty wykorzystania wody płynącej ze starych kopalń olkuskich.

W swojej pracy odznaczał się Wł. Żukowski wybitnym zmysłem realistycznym. Ta właśnie nieprzeciętna umiejętność właściwej oceny wydarzeń i wyprowadzenie z nich trzeźwych

wniosków była wysoko ceniona zarówno przez jego zwierzchników jak i kolegów.

Ta cecha jego charakteru wybitnie zaznaczała się także w odniesieniu do zagadnień społecznych i politycznych. Daleki od wszelkiego gadulstwa i politykierstwa był niezawodny, gdy chodziło o poczynania, w których dostrzegał konkretny pożytek dla sprawy polskiej i dla ruchu wolnościowego. Prowadzi to do uwięzienia go w r. 1897 i dwukrotnego wydalenia z Petersburga w latach 1897 i 1902.

Pracując aż do odrodzenia Polski w przygranicznej strefie w okolicy Olkusza ułatwia przejazdy rewolucyjnym działaczom polskim, przerzuty literatury propagandowej i broni. Za tę działalność odznaczony został następnie w r. 1952 Krzyżem Niepodległości.

W ostatnim okresie swego życia miał na celu przede wszystkim poszerzenie bazy gospodarczej w kraju. Rozumiał bowiem doskonale, że na tej drodze zdobywa się i gruntuje postęp i niezależność polityczna. Zmarł 3 marca 1951, pozostawiając w kilkunastu publikacjach na temat złóż rud cynkowo-ołowianych wiele cennych geologicznie spostrzeżeń pozyskanych w trakcie swej obszernej pracy zawodowej w tej dziedzinie. Stanowiąc to będzie stały dorobek naukowy, do którego współczesne i przyszłe pokolenia nieraz będą powracać.

BIBLIOGRAFIA

prac inż. Władysława Żukowskiego.

1. Rudy ołowiane pasma gór Kielecko-Sandomierskich. *Czasopismo Górn.-Hutn.* — 1918.
2. Rudy cynkowe w Ks. Krakowskim. *Czasopismo Górn.-Hutn.* 1919 r.
3. Rudy ołowiane w pasmie gór Kielecko-Sandomierskich. *Czasopismo Górn.-Hutn.* III t. 1919 r.
4. Rudy cynkowe w Ks. Krakowskim. *Czas. Górn.-Hutn.* III t. 1919 r.
5. Rudy cynkowe i ołowiane na Górnym Śląsku *Czas. Górn.-Hutn.* III t. Kraków 1919 r.
6. Cynk i ołów w Polsce. *Przegląd Górn.-Hutn.* Dąbrowa 1920 r.
7. Kilka wiadomości i danych odnośnie dobywania kruszców ołowiu i cynku. *Przegląd Górn.* 1946 r. Nr 2 — Katowice.
8. Kruszcze ołowiu i cynku w triasie krakowskim. *Przegląd Górn.* 1947 r. Nr 4 Katowice.
9. Kruszcze cynku i ołowiu w okolicy Sławkowa i Żurady. *Przegl. Górn.* 1947 r. Nr 12 Katowice.
10. Występowanie kruszców ołowiu i cynku w nieckach triasowych Wilkoszyńskiej i Chrzanowskiej. *Przegl. Górn.* 1949 r. Nr 1 Katowice.
11. Z historii górnictwa kruszcowego w Polsce (cynk, ołów). *Przegląd Górn.* 1950 r. Nr 10 Katowice.